VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych**
(nr 44)
z dnia 6 lipca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 44)

6 lipca 2016 r.

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Arkadiusza Czartoryskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– przedstawioną przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji informację na temat działalności Policji za 2015 r., określonej w art. 19 ust. 1–21 ustawy o Policji, w tym także informacje i dane, o których mowa w art. 20 ust. 3 tej ustawy (druk nr 575);

– informację Prokuratora Generalnego o liczbie zarządzonych w 2015 r. kontroli i utrwaleniu rozmów lub wniosków o zarządzenie kontroli operacyjnej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jarosław Zieliński** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikiem, **Robert Hernand** zastępca prokuratora generalnego wraz ze współpracownikiem, **insp. Andrzej Szymczyk** pierwszy zastępca komendanta głównego Policji, **Marek Bieńkowski** dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli, **Andrzej Ostaf** ekspert w Departamencie Bezpieczeństwa Pozamilitarnego Biura Bezpieczeństwa Narodowego i **Mateusz Glinowiecki** asystent przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jacek Karolak** i **Anna Pilarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dzień dobry państwu, przepraszam za chwilowe opóźnienie. W dzisiejszym porządku obrad mamy dwa punkty. Pierwszy to rozpatrzenie przedstawionej przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji informacji na temat działalności Policji za 2015 r., natomiast punkt drugi to rozpatrzenie informacji Prokuratora Generalnego o liczbie zarządzonych w 2015 r. kontroli i utrwaleniu rozmów lub wniosków o zarządzenie kontroli operacyjnej.

Szanowni państwo, witam gości przybyłych na posiedzenie naszej Komisji. Witam pana ministra Jarosława Zielińskiego z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz zastępcę komendanta głównego Policji pana insp. Andrzeja Szymczyka. Witam również przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego pana Marka Bieńkowskiego. Jest mi również miło powitać zastępcę prokuratora generalnego pana Hernanda oraz przedstawiciela Biura Bezpieczeństwa Narodowego, eksperta w Departamencie Bezpieczeństwa Pozamilitarnego pana Andrzeja Ostafa. Witam też przedstawiciela Departamentu Porządku Publicznego w MSWiA oraz panie i panów posłów.

Szanowni państwo, w punkcie pierwszym mamy rozpatrzenie informacji przedstawionej przez ministra, a zatem bardzo proszę, panie ministrze. Proszę bardzo.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Panie przewodniczący, myślę, że z uwagi na charakter informacji przekazanych przez ministerstwo oraz przez Prokuratora Generalnego można byłoby połączyć oba punkty. Panowie mogliby przedstawić informacje, natomiast później moglibyśmy przeprowadzić łączną dyskusję. Dzięki temu będzie odrobinę szybciej, ale także obraz będzie pełniejszy i nie będziemy zadawali pytań, bo uzyskamy informacje zawarte w wystąpieniu pana prokuratora.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję, rozumiem, że jest zgoda na taki przebieg posiedzenia Komisji. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Jarosław Zieliński:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, art. 19 ust. 22 ustawy o Policji wymaga, aby minister właściwy do spraw wewnętrznych przedstawiał corocznie Sejmowi i Senatowi informację o działalności Policji, określonej w art. 19 ust. 1–21 ustawy o Policji, w tym informacje i dane, o których mowa w art. 20 ust. 3 tej ustawy. Informacja ta powinna być przedstawiona Sejmowi i Senatowi do dnia 30 czerwca roku następnego po roku nią objętym. W celu realizacji tej dyspozycji została przekazana na ręce marszałków Sejmu i Senatu stosowna informacja Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z datą 30 maja 2016 r. Pozwolę sobie w tej chwili przywołać najważniejsze fragmenty tej informacji. Myślę, że państwo ją znacie, więc postaram się skrócić swoje wystąpienie, skupiając się na kwestiach najważniejszych. Przedstawię więc te informacje, które są określone w art. 19 ust. 1–21 ustawy o Policji, a także w art. 20 ust. 3 tejże ustawy za rok 2015.

Na podstawie art. 19 ustawy o Policji sąd okręgowy – to dla przypomnienia – może w drodze postanowienia zarządzić kontrolę operacyjną na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji albo Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, albo na pisemny wniosek komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora okręgowego właściwego ze względu na siedzibę składającego wniosek organu Policji. W przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji albo komendant wojewódzki Policji może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie. W razie nieudzielenia przez sąd zgody w terminie 5 dni od dnia zarządzenia kontroli operacyjnej organ zarządzający wstrzymuje kontrolę operacyjną oraz dokonuje protokolarnego, komisyjnego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas jej stosowania. Chciałbym zaznaczyć, że Policja w trybie niezwłocznym, praktycznie tego samego dnia, zarządzając w tym trybie kontrolę operacyjną, kieruje stosowne wnioski do sądu, aby uzyskać zgodę tegoż sądu. Od razu do tego się odnoszę, bo pojawiały się już wcześniej pytania, czy Policja nie czeka z tym 5 dni. Nie czeka, zawsze jest to robione niezwłocznie.

Kontrola operacyjna może być zarządzona wyłącznie przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, podejmowanych przez Policję w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców(a także uzyskania i utrwalenia dowodów) ściganych z oskarżenia publicznego, umyślnych przestępstw – wymienionych w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne.

Jednocześnie należy wskazać, że na początku 2016 r. – to jest informacja dodatkowa, niedotycząca wprost tego, czego wymaga od nas ustawa, ale warto to zasygnalizować – zostały znowelizowane przepisy ustawy o Policji dotyczące stosowania przez Policję kontroli operacyjnej. Pierwsza z nowelizacji, tj. ustawa z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw, miała na celu dostosowanie polskiego porządku prawnego do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 lipca 2014 r., w którym TK stwierdził, że wybrane przepisy ustaw regulujących funkcjonowanie służb państwowych uprawnionych do stosowania kontroli operacyjnej są niezgodne z konstytucją. W szczególności dlatego, że: nie przewidują niezależnej kontroli udostępniania służbom danych telekomunikacyjnych; nie przewidują gwarancji niezwłocznego, komisyjnego i protokolarnego zniszczenia materiałów zawierających informacje objęte zakazami dowodowymi, co do których sąd nie uchylił tajemnicy zawodowej bądź uchylenie było niedopuszczalne; nie zawierają regulacji dotyczących niszczenia danych niemających znaczenia dla prowadzonego postępowania.

Uchwalona nowelizacja zawiera rozwiązania prawne, które mają na celu zarówno dookreślenie obowiązujących w służbach procedur, jak i wprowadzenie całkiem nowych zasad postępowania w zakresie stosowania kontroli operacyjnej i pozyskiwania danych, zgodnych z wytycznymi zawartymi w wyroku TK. Warto zaznaczyć, że nowelizacja ustawy w tym zakresie wprowadzona była w trybie pilnym w związku z wcześniejszym niezrealizowaniem orzeczenia TK – a był na to czas – przez parlament poprzedniej kadencji, czego skutkiem mógł być paraliż wszystkich służb od dnia 7 lutego 2016 r. w zakresie prowadzenia pracy operacyjnej. Wspominam o tej ustawie, która była przedmiotem zainteresowania politycznego i medialnego.

Do wprowadzonych zmian w procedurze stosowania przez Policję kontroli operacyjnej należą w szczególności: po pierwsze, określenie zamkniętego katalogu środków prowadzenia kontroli operacyjnej; po drugie, wprowadzenie zasad postępowania z materiałami z kontroli operacyjnej, które mogą zawierać informacje objęte tajemnicą wykonywania zawodu zaufania publicznego; po trzecie, ograniczenie długości okresu prowadzenia kontroli operacyjnej.

Natomiast ustawą z dnia 11 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw zostały uchylone przepisy art. 19 ust. 15a–15e ustawy o Policji, związane z karnoprocesową procedurą wykorzystania dowodów uzyskanych w wyniku stosowania przez Policję kontroli operacyjnej. Ustanawiały one w szczególności tryb wykorzystania w postępowaniu karnym uzyskanego dowodu popełnienia innego przestępstwa niż objęte zarządzeniem kontroli operacyjnej albo przestępstwa popełnionego przez inną osobę.

Wracając do kwestii podstawowych, czyli do danych statystycznych, pragnę zaznaczyć, że w 2015 r. organy Policji uprawnione do wnioskowania o kontrolę operacyjną zarejestrowały 8945 wniosków i zarządzeń o zastosowanie kontroli operacyjnej. Dla porównania przywołam dane z lat poprzednich. W roku 2010 zarejestrowano 8339 takich wniosków, w 2011 r. – 7370, w 2012 r. – 5995, w 2013 r. – 6814 i w 2014 r. – 7975. Przypomnę, że w roku 2015, sprawozdawczym, o którym mówimy, zarejestrowano 8945 wniosków i zarządzeń o zastosowanie kontroli operacyjnej, czyli trochę więcej niż w latach poprzednich. W stosunku do roku 2014 nastąpił wzrost o niecałe 1000 wniosków.

W omawianym okresie 51 wnioskom nie nadano dalszego biegu ze względu na ustanie przyczyn stosowania kontroli operacyjnej. Spośród zarejestrowanych wniosków 252 wnioski nie uzyskały zgody na zarządzenie kontroli operacyjnej. Dla porównania: w 2010 r. – 285 wniosków nie uzyskało takiej zgody, a więc nieco więcej, w 2011 r. – 563, czyli dwa razy więcej, w 2012 r. – 239, w 2013 r. – 245 i w 2014 r. – 192. Jak powiedziałem, spośród zarejestrowanych wniosków 252 wnioski nie uzyskały zgody na zarządzenie kontroli operacyjnej, z czego 234 wnioski nie uzyskały zgody właściwego prokuratora, a 18 wniosków – sądu okręgowego. Dla porównania, jeżeli chodzi o brak zgody prokuratora, w roku 2010 było to 251 wniosków, w 2011 r. – 464, w 2012 r. – 231, w 2013 r. – 227 i w 2014 r. – 179. Natomiast jeżeli chodzi o brak zgody sądu okręgowego, to w 2010 r. były to 34 wnioski, w 2011 r. – 99, w 2012 r. – 8, w 2013 r. – 18, czyli tyle co w roku 2015, i w 2014 r. – 13 wniosków.

Ogółem w 2015 r. zarządzono 8000 kontroli operacyjnych (w 2010 r. – 8053, w 2011 r. – 6807, w 2012 r. – 5724, w 2013 r. – 6540 i w 2014 r. – 7215). W ramach 8000 kontroli operacyjnych 6809 zarządzonych było w trybie art. 19 ust. 1 ustawy o Policji – to jest tzw. tryb zwykły (dla porównania w roku 2010 – 6312, w 2011 r. – 5571, w 2012 r. – 4307, w 2013 r. – 4927 i w 2014 r. – 6257) oraz 1191 w trybie art. 19 ust. 3 ustawy o Policji – to są przypadki niecierpiące zwłoki, czyli zarządzenie kontroli operacyjnej przez właściwy organ Policji, po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, z jednoczesnym zwróceniem się do właściwego miejscowo sądu okręgowego z wnioskiem o wydanie postanowienia. W 2010 r. zarządzono w takim trybie 1741 kontroli, w 2011 r. – 1236, w 2012 r. – 920, w 2013 r. – 932 i w 2014 r. – 958. Przypomnę, że w roku 2015 zarządzono w tym trybie 1191 kontroli operacyjnych.

Zgodnie z art. 19 ust. 8 ustawy o Policji kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd okręgowy może, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji albo komendanta wojewódz-

kiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny tej kontroli. Na mocy art. 19 ust. 9 ustawy o Policji, w uzasadnionych przypadkach, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawią się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, mógł – mówimy o stanie z okresu sprawozdawczego – wydać postanowienie o kontroli operacyjnej przez czas oznaczony również po upływie wyżej wymienionych okresów. Przypomnę, że właśnie zmianą ustawy o Policji, tak oprotestowywaną przez niektóre środowiska, została ta sytuacja ograniczona maksymalnie do 18 miesięcy.

W 2015 r. ogółem dokonano przedłużeń 933 kontroli operacyjnych (w 2010 r. – 696, w 2011 r. – 565, w 2012 r. – 497, w 2013 r. – 681 i w 2014 r. – 883), z czego 880 w trybie określonym w art. 19 ust. 8 ustawy o Policji (w 2010 r. – 672, w 2011 r. – 518, w 2012 r. – 488, w 2013 r. – 672 i w 2014 r. – 852) oraz 43 w trybie określonym w art. 19 ust. 9 ustawy o Policji (w 2010 r. – 24, w 2011 r. – 47, w 2012 r. – 9, w 2013 r. – 9 i w 2014 r. – 31).

Z perspektywy realnej oceny aktywności Policji w zakresie prowadzenia kontroli operacyjnej warto zaznaczyć, że w 2015 r. wśród wszystkich stwierdzonych przez Policję przestępstw 25,9% stanowiły przestępstwa objęte katalogiem określonym w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji. Dla porównania w roku 2014 było ich 22,2%. Zarządzonych zostało natomiast 8000 kontroli operacyjnych, o czym już wspomniałem (w 2014 r. – 7215), co stanowi 0,9% kontroli operacyjnych w stosunku do ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych (w 2014 r. – 0,8%) oraz 3,7% kontroli operacyjnych w stosunku do przestępstw stwierdzonych z katalogu, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji (w 2014 r. – 3,5%). Powyższe potwierdza, że kontrola operacyjna jest stosowana w przypadku najpoważniejszych przestępstw, wymienionych w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji, tylko wtedy, gdy inne środki okazały się bezskuteczne albo byłyby nieprzydatne. To jest ocena prawidłowości stosowania tego narzędzia.

Pragnę również zaznaczyć, iż obecny mechanizm zarządzania kontroli operacyjnej zakłada szereg instrumentów kontrolnych i gwarancyjnych. Wśród nich należy wskazać: dwa poziomy niezależnej względem Policji kontroli, tj. prokuratorskiej i sądowej; zamknięty katalog przestępstw, o czym już mówiłem, w stosunku do których można zarządzić tę formę pracy operacyjnej; zasadę subsydiarności stosowania kontroli operacyjnej, tzn. ograniczającą te działania do takich sytuacji, kiedy inne środki okazują się bezskuteczne albo nieprzydatne. A ponadto: ograniczenie czasowe, wspomniane już przeze mnie, czyli wprowadzony przez nowelizację ustawy o Policji maksymalny czas prowadzenia kontroli operacyjnej do 18 miesięcy; mechanizm rejestrów zgód; pośrednią kontrolę społeczną poprzez ustawowy obowiązek corocznej sprawozdawczości do Sejmu i Senatu RP; szczegółowe procedury postępowania z materiałami, które nie mogą zostać użyte w postępowaniu sądowym. W kontekście dyskusji politycznych dotyczących wspomnianej nowelizacji ustawy o Policji pragnę zaznaczyć, że Komisja Wenecka – to też jest jakiś kontekst – choć zawarła w swojej opinii kilka rekomendacji, to uznała wprost działania legislacyjne w tym zakresie jako krok w dobrą stronę, a także wskazała na zrealizowanie znacznej części postulatów TK: „Nowelizacja realizowała w całości sentencję wyroku oraz część postulatów z jego uzasadnienia.”.

Przejdę teraz do krótkiej informacji o działalności Policji określonej w art. 20 ust. 3 ustawy o Policji. Zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy o Policji, jeżeli jest to konieczne dla skutecznego zapobieżenia przestępstwom określonym w art. 19 ust. 1 ustawy o Policji lub ich wykrycia lub ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, Policja może korzystać z informacji dotyczących umów ubezpieczenia, a w szczególności z przetwarzanych przez zakłady ubezpieczeń danych podmiotów, w tym osób, które zawarły umowę ubezpieczenia, a także przetwarzanych przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową. Powyższe informacje i dane udostępnia się na podstawie postanowienia wydanego na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji albo komendanta wojewódzkiego Policji przez sąd okręgowy właściwy

miejscowo ze względu na siedzibę wnioskującego organu. Po rozpatrzeniu wniosku sąd, w drodze postanowienia, wyraża zgodę na udostępnienie informacji i danych wskazanego podmiotu, określając ich rodzaj i zakres, podmiot zobowiązany do ich udostępnienia oraz organ Policji uprawniony do zwrócenia się o przekazanie informacji i danych albo odmawia udzielenia zgody na udostępnienie informacji i danych. Na postanowienie sądu w powyższych sprawach organowi Policji wnioskującemu o wydanie postanowienia przysługuje zażalenie.

Jeżeli chodzi o informacje statystyczne, które są sednem tego sprawozdania, to chciałbym wskazać, że w 2015 r. Policja, na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o Policji, wnioskowała o ujawnienie tajemnicy ubezpieczeniowej lub tajemnicy bankowej w 945 przypadkach. Dla porównania w 2010 r. było 851 takich przypadków, w 2011 r. – 965, w 2012 r. – 1461, w 2013 r. – 836, w 2014 r. – 587. W 2015 r. sąd w 911 przypadkach wydał postanowienie o udzieleniu Policji informacji stanowiących tajemnicę bankową i w 29 przypadkach wyraził zgodę na udostępnienie informacji stanowiących tajemnicą ubezpieczeniową. W 5 przypadkach sąd wydał postanowienie o odmowie udzielenia informacji stanowiącej tajemnicę bankową (dotychczas takie postanowienia zostały wydane w 2010 r. – 4, w 2011 r. – 1 i w 2012 r. – 10). W przypadku informacji stanowiącej tajemnicę ubezpieczeniową nie wydano postanowienia o odmowie udzielenia takiej informacji. Dotychczas jedynie w 2012 r. sąd wydał 2 postanowienia o odmowie udzielenia informacji stanowiącej tajemnicę ubezpieczeniową. W 58 przypadkach sąd wydał postanowienie o zawieszeniu obowiązku informowania podmiotu zainteresowanego na podstawie art. 20 ust. 11 ustawy o Policji. W 2010 r. było takich przypadków 16, w 2011 r. – 35, w 2012 r. – 41, w 2013 r. – 59 i w 2014 r. – 54.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedkładając tę informację, wymaganą przez ustawę, proszę o jej przyjęcie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Zgodnie z naszym wcześniejszym ustaleniem bardzo proszę pana prokuratora o zabranie głosu.

Zastępca prokuratora generalnego Robert Hernand:

Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, szanowni państwo, Prokurator Generalny stosownie do art. 11 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze pismem z dnia 14 czerwca 2016 r. przedłożył na ręce Marszałka Sejmu jawną roczną informację o łącznej liczbie osób, wobec których został skierowany wniosek o zarządzenie kontroli i utrwalanie rozmów lub wniosek o zarządzenie kontroli operacyjnej. Jest w niej zawarte wyszczególnienie liczby osób, co do których o kontrolę operacyjną wnioskował właściwy organ – zatem nie tylko Policja, jak to było do dnia 3 marca 2016 r. – z podaniem, w ilu przypadkach sąd zarządził kontrolę operacyjną, w ilu przypadkach odmówił i w ilu przypadkach wniosek nie uzyskał zgody właściwego prokuratora.

Z informacji Prokuratora Generalnego wynika, że w ubiegłym roku wszystkie uprawnione do tego organy, tj. Policja, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Straż Graniczna, Służba Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmeria Wojskowa i Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, skierowały do właściwych sądów okręgowych poprzez Prokuratora Generalnego i uprawnionych prokuratorów okręgowych wnioski o zarządzenie kontroli i utrwalanie rozmów lub wnioski o zarządzenie kontroli operacyjnej wobec 5673 osób. Odnotowaliśmy tu wzrost o 238 osób w porównaniu z rokiem 2014, albowiem wtedy wnioskami objęto 5435 osób. Sąd zarządził w 2015 r. kontrolę i utrwalanie rozmów lub kontrolę operacyjną wobec 5431 osób, tj. o 210 osób więcej niż w 2014 r., kiedy to zarządzono powyższe czynności wobec 5221 osób. Sąd odmówił zarządzenia kontroli i utrwalenia rozmów lub kontroli operacyjnej wobec 20 osób, podczas gdy w 2014 r. podjął takie decyzje wobec 12 osób. Natomiast Prokurator Generalny i uprawnieni do tego prokuratorzy okręgowi nie wyrazili zgody na wnioski o kontrolę operacyjną wobec 222 osób, co stanowiło niemal 4% ogółu osób objętych wnioskami uprawnionych organów. W porównaniu z rokiem 2014 r., kiedy odmowne decyzje zapadły wobec 202 osób, nastąpił wzrost o 20 osób. Zatem przy wzroście ogółu osób objętych wnioskami uprawnionych organów w ubiegłym roku nastąpił wzrost o 10%

odmownych decyzji prokuratorskich w tym zakresie. Świadczy to o wnikliwej analizie przez prokuratorów przedłożonych wniosków i konsekwentnej reakcji na stwierdzone we wnioskach uchybienia i nieprawidłowości.

Stosownie do wymienionego na wstępie przepisu w 2015 r. poszczególne służby wnioskowały o kontrolę operacyjną wobec następującej liczby osób. Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego – 189 osób, przy czym: Sąd Okręgowy w Warszawie zarządził kontrolę operacyjną wobec 189 osób; brak odmów Sądu Okręgowego w Warszawie w przedmiocie zarządzenia kontroli operacyjnej; Prokurator Generalny nie wyraził zgody na zarządzenie kontroli operacyjnej wobec 1 osoby. Centralne Biuro Antykorupcyjne wnioskowało o kontrolę operacyjną wobec 224 osób, przy czym: Sąd Okręgowy w Warszawie zarządził kontrolę operacyjną wobec 205 osób; brak odmów Sądu Okręgowego w Warszawie w przedmiocie zarządzenia kontroli operacyjnej; Prokurator Generalny nie wyraził zgody na zarządzenie kontroli operacyjnej wobec 25 osób. I tutaj, panie przewodniczący, drobna wzmianka. Podmiot, który nie uzyskał zgody Prokuratora Generalnego lub właściwego prokuratora o zarządzenie kontroli operacyjnej, może taki wniosek ponowić, szerzej go uzasadniając. Natomiast nie mamy tu do czynienia z tzw. powagą rzeczy osądzonej, dlatego że wniosek uzupełniony, w sposób właściwie uzasadniony, może uzyskać następnie zgodę Prokuratora Generalnego czy prokuratora okręgowego. Dlatego też, podając te liczby, gdybyśmy je zsumowali, to w wielu przypadkach nam się nie zgadza, ale de facto jest tu pełna zgodność, dlatego że te wnioski zostały po prostu ponowione. Stąd ta różnica w liczbach.

Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej wnioskował o kontrolę operacyjną wobec 23 osób, przy czym: Sąd Okręgowy w Warszawie zarządził kontrolę operacyjną wobec 23 osób; brak odmów Sądu Okręgowego w Warszawie w przedmiocie zarządzenia kontroli operacyjnej; brak odmów Prokuratora Generalnego w przedmiocie zarządzenia kontroli operacyjnej.

Policja wnioskowała o kontrolę operacyjną wobec 4703 osób, przy czym: sąd zarządził kontrolę operacyjną wobec 4506 osób; sąd odmówił zarządzenia kontroli operacyjnej wobec 19 osób; prokurator nie wyraził zgody na wnioski o kontrolę operacyjną wobec 178 osób.

Służba Kontrwywiadu Wojskowego wnioskowała o kontrolę operacyjną wobec 25 osób, przy czym: sąd zarządził kontrolę operacyjną wobec 20 osób; brak odmów sądu w przedmiocie zarządzenia kontroli operacyjnej; prokurator nie wyraził zgody na wnioski o kontrolę operacyjną wobec 5 osób.

Straż Graniczna wnioskowała o kontrolę operacyjną wobec 286 osób, przy czym: sąd zarządził kontrolę operacyjną wobec 286 osób; brak odmów sądu w przedmiocie zarządzenia kontroli operacyjnej; brak odmów prokuratora w przedmiocie zarządzenia kontroli operacyjnej.

Żandarmeria Wojskowa wnioskowała o kontrolę operacyjną wobec 124 osób, przy czym: sąd zarządził kontrolę operacyjną wobec 110 osób; sąd odmówił zarządzenia kontroli operacyjnej wobec 1 osoby; prokurator nie wyraził zgody na wnioski o kontrolę operacyjną wobec 13 osób.

Sąd zarządził na wnioski Policji w 2015 r. kontrolę operacyjną wobec 4506 osób, tj. o 190 osób więcej niż w 2014 r. Dla porównania, panie przewodniczący, chciałbym przedstawić dane za lata 2010–2015, przy czym zaznaczam, że wtedy ustawodawca zobowiązywał Prokuratora Generalnego do przedstawienia informacji zawierającej liczbę wszystkich wniosków i odrębnie podawana była tylko liczba wniosków Policji, natomiast nie było wyszczególnienia co do do pozostałych służb. Dopiero nowa ustawa – Prawo o prokuraturze zobowiązała Prokuratora Generalnego do podawania liczby wniosków złożonych przez poszczególne służby, liczby odmów prokuratora czy też liczby odmów sądu.

I tak w 2010 r. łączna liczba wniosków o kontrolę operacyjną wynosiła 6723, w stosunku do 6723 osób skierowane zostały takie wnioski, przy czym Policja wnioskowała o zarządzenie kontroli wobec 5824 osób. Zgody sądu – w stosunku do 6453 osób, w przypadku Policji były to 5594 osoby; odmowy sądu – w stosunku do 52 osób, w przypadku Policji –do 41 osób; odmowy prokuratora – w stosunku do 218 osób, w przypadku Policji – do 189 osób.

W 2011 r. zostały skierowane wnioski łącznie w stosunku do 5188 osób, w przypadku Policji – do 4243 osób. Zgody sądu – w stosunku do 4863 osób, w przypadku Policji – do 3979 osób; odmowy sądu – w stosunku do 39 osób, w przypadku Policji – do 23 osób; odmowy prokuratora – w stosunku do 286 osób, w przypadku Policji – do 241 osób.

W 2012 r. łączna liczba wniosków wynosiła 4206, w przypadku Policji – 3451. Zgody sądu – w stosunku do 3956 osób, w przypadku Policji – do 3258 osób; odmowy sądu – w stosunku do 25 osób, w przypadku Policji – do 11 osób; odmowy prokuratora – w stosunku do 225 osób, w przypadku Policji – do 189 osób.

W 2013 r. łączna liczba wniosków wynosiła 4509, w przypadku Policji – 3695. Zgody sądu – w stosunku do 4270 osób, w przypadku Policji – do 3537 osób; odmowy sądu – w stosunku do 16 osób, w przypadku Policji – do 9 osób; odmowy prokuratora – w stosunku do 215 osób, w przypadku Policji – do 149 osób.

W 2014 r. łączna liczba wniosków wynosiła 5435, w przypadku Policji – 4479. Zgody sądu – w stosunku do 5221 osób, w przypadku Policji – do 4311 osób; odmowy sądu – w stosunku do 12 osób, w przypadku Policji – do 12 osób; odmowy prokuratora – w stosunku do 202 osób, w przypadku Policji – do 156 osób.

Przyczyny odmownych decyzji prokuratorów i sądów były następujące: brak podstaw prawnych, tj. uznanie, że czyn zarzucony osobie objętej wnioskiem nie uzasadnia stosowania wobec niej kontroli operacyjnej, gdyż czyn ten nie figuruje w tzw. katalogu przestępstw danego organu lub nie wyczerpuje znamion czynu zabronionego, uprawniającego do stosowania kontroli operacyjnej; brak podstaw faktycznych, tj. rozstrzygnięcie, że organ wnioskujący nie wykazał we właściwy sposób, że osoba objęta wnioskiem popełniła zarzucany czyn z katalogu przestępstw, które uprawniają dany organ do stosowania kontroli operacyjnej, oraz że nie wykazano w sposób wystarczający, iż stosowane dotychczas inne środki okazały się bezskuteczne albo będą nieprzydatne. W pojedynczych przypadkach podstawą odmowy prokuratora był brak zarówno podstaw prawnych, jak i faktycznych.

Prokurator Generalny oraz prokuratorzy okręgowi uprawnieni do wydawania decyzji w zakresie kontroli operacyjnej pisemnie lub ustnie, osobiście lub przez upoważnionych do tego prokuratorów uzasadniali wydawane decyzje odmowne, co z pewnością przyczyniło i przyczyni się w przyszłości do poprawy poziomu przedkładanych przez organy wniosków, a zwłaszcza eliminowania wskazanych przez prokuratorów nieprawidłowości.

Ważnym zagadnieniem będącym przedmiotem prokuratorskiego nadzoru nad czynnościami operacyjnymi organów ścigania było rozpoznawanie wniosków tych organów o wyrażenie zgody na wystąpienie do sądu okręgowego w przedmiocie trwającej już kontroli operacyjnej. Prokurator Generalny jako obowiązującą regułę przyjął, iż niezbędnym warunkiem wyrażenia przez niego zgody na przedłużenie kontroli operacyjnej, zwłaszcza na okres powyżej 3 miesięcy, jest nie tylko wykazanie, czego wymagają ustawy wymienione na wstępie, że przyczyny kontroli trwają nadal, lecz również udowodnienie poprzez efekty dotychczasowej kontroli operacyjnej, iż jest ona uzasadniona i konieczna w dalszym ciągu. Natomiast przedłużenie kontroli operacyjnej na okres powyżej 6 miesięcy wymagało wykazania, zgodnie z wymogami ustawodawcy, zaistnienia nowych okoliczności, istotnych dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców, uzyskania dowodu przestępstwa. Wszystkie te działania doprowadziły do sytuacji, w której w pełni uzasadniony był wniosek, iż prokuratorzy każdorazowo dokonują zarówno faktycznej, jak i merytorycznej kontroli wniosków, nie ograniczając się do kontroli zaistnienia jedynie warunków formalnych. Z zebranych danych statystycznych za 2015 r. wynika, że główny ciężar kontroli zasadności wniosków uprawnionych organów spoczywał na Prokuratorze Generalnym i prokuratorach okręgowych, uprawnionych do działania w tym zakresie, o czym świadczy porównanie liczby odmownych decyzji – prokuratorzy wydali takie decyzje w stosunku do 222 osób, a sądy w stosunku do 20 osób. Wszystkie te okoliczności świadczą o prawidłowości podejmowanych przez Prokuratora Generalnego i podległych mu prokuratorów działań w zakresie nadzoru nad zarządzeniem kontroli operacyjnej, w czym przejawia się ustawowy nakaz stania na straży praworządności, przy jednoczesnym ustawowym obowiązku ścigania przestępstw, do czego

z całą pewnością w istotny sposób przyczyni się kontrola operacyjna wnioskowana przez uprawnione do tego organy. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Panie prokuratorze, proszę jeszcze przypomnieć, kiedy zmieniły się wymogi dotyczące przedstawiania informacji?

Zastępca prokuratora generalnego Robert Hernand:

Panie przewodniczący, ustawa, która zobowiązywała Prokuratora Generalnego do przedłożenia corocznej jawnej informacji…

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Tak, to wiem, tylko kiedy ta nowelizacja była?

Zastępca prokuratora generalnego Robert Hernand:

Ta zmiana nastąpiła z dniem wejścia ustawy – Prawo o prokuraturze, czyli 4 marca 2016 r.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

4 marca 2016 r., dziękuję bardzo. Zanim rozpoczniemy dyskusję, chciałbym jeszcze prosić o zabranie głosu przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli pana Marka Bieńkowskiego.

Dyrektor Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli Marek Bieńkowski:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, biorąc pod uwagę to, że obowiązujący porządek prawny realnie uniemożliwia nam przeprowadzanie kontroli w zakresie dotyczącym form i metod pracy operacyjnej, ja oczywiście nie wypowiem się co do istoty omawianych tematów, natomiast chcę powiedzieć, że biorąc pod uwagę informacje, które zbieraliśmy, skargi, jakie wpływają do naszej instytucji, nie odnotowaliśmy takich, które świadczyłyby o nieprawidłowościach. Przy czym zastrzegam, że jest to najczęściej klauzula „tajne" lub „ściśle tajne", jeżeli chodzi o procedowanie w ramach tego trybu, w związku z tym z natury rzeczy moja informacja nie może być pełna. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, proszę zwrócić uwagę na to, że sekretariat Komisji przekazał dwa dokumenty dotyczące roku 2015, jeden podpisany przez pana prokuratora Andrzeja Seremeta i drugi, z czerwca 2016 r., podpisany przez pana Zbigniewa Ziobro. Celowo te dwa dokumenty zostały załączone, żebyśmy mogli zwrócić uwagę na różnicę głębokości tej informacji. Do tej pory Sejm zwracał uwagę na to, że była to absolutnie zdawkowa informacja: dwa zdania, że było tyle i kropka. A tutaj mamy dosyć istotną informację przedstawioną w formie nowych warunków prawnych. Sejm – w moim odczuciu – odzyskuje podmiotowość, mamy wypisane wszystkie służby wraz z odpowiednią liczbą wniosków, także tych, które uzyskały akceptację sądu. Dodatkowo bardzo dziękuję, panie prokuratorze, za informację dotyczącą pewnej dynamiki, jeżeli chodzi o liczbę wniosków w latach poprzednich. Wprawdzie może nie każdy zdążył to wynotować, ale dzięki temu mamy pewnego rodzaju odniesienie do historii, wiemy, jak kształtowała się dynamika dotycząca liczby tych wniosków. Proszę bardzo, otwieram dyskusję. Jako pierwszy zgłosił się pan przewodniczący Marek Wójcik, potem pani poseł Anna Siarkowska i pani poseł Józefina Hrynkiewicz. Proszę bardzo.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Rzeczywiście to jest informacja, którą co roku otrzymujemy zarówno z ministerstwa, jak i od Prokuratora Generalnego. Pan minister odnosił się do ustaw, które zostały przyjęte już w bieżącym roku, zresztą w informacji również pojawiają się takie wzmianki. Nie będę z panem ministrem polemizował, bo choć mam trochę inną opinię na temat nowelizacji ustawy o Policji z 15 stycznia 2016 r., to nie jest to czas i miejsce na takie podsumowanie. Za rok będzie możliwość podsumowania, w jaki sposób ta ustawa działa, natomiast okres sprawozdawczy to jest okres do końca 2015 r. Dlatego też chciałbym podziękować prokuratorowi generalnemu – pan przewodniczący już o tym wspominał – za przesłanie już tej nowej informacji, na podstawie nowych przepisów.

Szczerze mówiąc, nie jestem pewien, czy państwo byliście do tego zobligowani. Wydaje mi się, że nie, że można było poprzestać na informacji prokuratora Seremeta, natomiast dziękuję, że nastąpiło tego typu rozszerzenie. Cieszę się, że pan prokurator przedstawił, jak to wyglądało w poprzednich latach. Takie informacje na posiedzeniach Komisji także były przekazywane. Informacja Policji i informacja prokuratora są trochę inne i myślę, panie prokuratorze, że w przyszłości warto byłoby, jeśli coś nie stoi na przeszkodzie, uzupełnić informację pisemną o tę dynamikę. Na posiedzeniach Komisji pan informuje nas o tym, jak to wygląda, zresztą w poprzednich latach Komisja też była o tym informowana, natomiast na piśmie tego nie mamy, w przeciwieństwie do materiału policyjnego, gdzie ta dynamika jest pokazana. Taki jest mój wniosek. Cieszę się, że pan minister odczytał też to, jak na przestrzeni lat zmieniała się liczba obywateli objętych kontrolą operacyjną i jak to wszystko proceduralnie wyglądało. Osobiście byłbym wdzięczny, gdyby pan prokurator przesłał Komisji tę informację również na piśmie. Myślę, że każdy z nas z protokołu Komisji będzie mógł to wyciągnąć, natomiast niezależnie od tego chyba dobrze by było, gdybyśmy taką informację na piśmie uzyskali. Ale jeszcze raz dziękuję za uwzględnienie tego nowego stanu prawnego.

Chciałbym wrócić do kwestii związanych bezpośrednio z Policją. Korzystając z obecności komendanta głównego Policji, chciałbym zapytać o dynamikę wzrostu, jeżeli chodzi o liczbę wniosków w Policji, dlatego że w 2015 r. było ich o niemal 1000 więcej. W związku z tym prosiłbym, aby pan komendant powiedział, z czym to jest związane, dlaczego nastąpił aż tak duży wzrost? W poprzednim roku była podobna dynamika, natomiast myślę, że warto, żebyśmy zastanowili się nad specyfiką pracy Policji i tym, czy są jakieś rzeczywiste powody tego wzrostu, czy państwo przeprowadzacie analizę, refleksję, na temat tego, jakie są powody tego typu wzrostu.

Chciałbym również zwrócić uwagę na jeszcze jedną rzecz, która moim zdaniem świadczy o profesjonalizmie Policji wtedy, kiedy przygotowuje wnioski. Mam na myśli liczbę odmów sądu na wnioski o zarządzenie kontroli operacyjnej. Ta liczba odmów jest stosunkowo niewielka. Przypomnę, że poprzednia koalicja wprowadziła obowiązek uzasadnienia wniosku o kontrolę operacyjną – moim zdaniem to był bardzo dobry krok – i był taki moment, kiedy Policja ewidentnie uczyła się przygotowywania tych wniosków, bo tych odmów było trochę więcej. Teraz z całą pewnością jest tak, że te wnioski są na dobrym poziomie, skoro liczba odmów w stosunku do liczby wniosków jest tak niewielka. Chciałbym też zapytać o jedną różnicę, która wprawdzie jest niewielka, ale pytam o to z czystej ciekawości. Z informacji Prokuratora Generalnego wynika, że liczba odmów sądu w 2015 r. dotyczyła 19 osób, natomiast z informacji ministra wynika, że liczba odmów dotyczyła 18 wniosków. Z czego wynika ta różnica? Odwrotną sytuację bym zrozumiał, bo mogło być więcej kontroli w stosunku do mniejszej liczby osób, ale taką sytuacją jestem trochę zdziwiony, choć podejrzewam, że pan prokurator udzieli mi odpowiedzi na to pytanie. To właściwie tyle, dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Proszę, pani poseł.

Poseł Anna Maria Siarkowska (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, chciałabym zadać kilka pytań. Po pierwsze, jakie były powody zarządzenia kontroli operacyjnych, oczywiście w ramach pewnego katalogu, czyli np. jeżeli były związane z przestępczością, to jaką, jeżeli nie były zarządzone z powodów związanych z przestępczością, to z jakich innych powodów? Po drugie, jaki był średni czas prowadzenia kontroli operacyjnej i w ilu przypadkach było to związane z postawieniem zarzutów? Czyli samo prowadzenie kontroli to jest jedno, a druga kwestia – w ilu przypadkach zakończyło się to postawieniem zarzutów? Prosiłabym również o odpowiedź na pytanie, jakie środki w ramach katalogu środków prowadzenia kontroli operacyjnej, o którym pan minister mówił, stosowano najczęściej? Bardzo prosiłabym o odpowiedź na piśmie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Proszę bardzo.

Poseł Józefa Hrynkiewicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, ja nie jestem zadowolona z tego sprawozdania, które tutaj usłyszałam. Było mniej więcej tak, jakby ktoś przeczytał rocznik statystyczny. Rzeczywiście ktoś, kto nie orientuje się, co jest w tym roczniku statystycznym, niewiele zrozumie. Otóż art. 19 ust. 1 w punktach 1, 2, 3, 3a, 4, 5 i 7, a także art. 20 ust. 3 wyraźnie mówi, jakie rodzaje przestępstw są obejmowane kontrolą operacyjną. Gdybym np. miała taką analizę, że w takich i w takich dziedzinach w kolejnych latach zarządza się kontrolę operacyjną, to mogłabym z tego wnioskować, że np. nasila się produkacja pustych faktur oraz obrót tymi fakturami czy też rośnie liczba przestępstw związanych z produkcją narktotyków czy nielegalnym obrotem bronią. Natomiast na podstawie takiego sprawozdania nie potrafię wyciągnąć wniosków. Być może są to tajne informacje, ale my jako posłowie mamy prawo, żeby takie informacje pozyskać. Ja oczywiście nie oczekuję od państwa tego, czego oczekuje pani poseł Siarkowska, żebyście powiedzieli, jakie metody operacyjne stosujecie, bo ten katalog jest wymieniony. Rzecz jasna aż tak bardzo nie chcę się zagłębiać ani nie chcę wiedzieć, jak głęboko ta kontrola sięgała i jakie były jej ostateczne skutki, bo takie analizy pewnie też wykonujecie. Natomiast analiza na poziomie takim, że nasilają się tego czy innego rodzaju przestępstwa, pozwoliłaby nam ocenić, czy rzeczywiście organizacja pracy organów, które są powołane do ochrony porządku publicznego, jest właściwa, czy środki, które są przeznaczane na określone rodzaje działań, zatrudnienie, są wystarczające, czy przygotowanie kwalifikacyjne osób, które podejmują takie działania, jest właściwe. I o to mam, krótko mówiąc, pretensje.

Dostaliśmy sprawozdanie, które przynajmniej jak dla mnie – choć może ktoś potrafi je lepiej przeczytać – jest podobne do kilku stron wyrwanych z rocznika statystycznego, a to po prostu daje niewielki pożytek. Podobną uwagę mam do sprawozdania pana prokuratora. Ja w ogóle mam nieszczęście do współpracy z prokuraturą, dlatego że kiedy tylko kierowałam jakiekolwiek prośby o podjęcie działań, okazywało się, że to nie zasługuje na podejmowanie takich działań. Nawet wtedy, kiedy prosiłam o kontrolę wielkiego przestępstwa, którym ostatecznie zajęła się Policja, a dotyczyło ono 374 przedsiębiorstw oraz ogromnych strat związanych z niepłaceniem podatku, a także niepłaceniem składek na ubezpieczenie społeczne. Podobnie jest teraz, kiedy zwracam się do prokuratury, także tej obecnej, o podjęcie pewnych działań, gdzie NIK stwierdza naprawdę daleko posunięte łamanie prawa na terenie województwa podkarpackiego i dowiaduję się, że będzie to prowadziła Prokuratura Okręgowa w Rzeszowie. Rozumiem, że Prokuratura Okręgowa w Rzeszowie ma zaufanie Prokuratora Generalnego, ale mojego zaufania nie ma. W związku z tym zwracam się z prośbą, żeby jednak zmieniono prokuraturę i czekam na to od wielu tygodni. Muszę powiedzieć, że oczekiwałabym, aby państwo odpowiedzieli, że odmawiacie np. zgody na kontrolę operacyjną, na działania operacyjne Policji czy innych służb w przestępstwach z takiego i takiego artykułu. Znacznie ułatwiłoby to nam ocenę i analizę sytuacji w tym zakresie, a także pokazałoby nam, które ogniwa w tych służbach, które zwracają się o zgodę na taką działalność operacyjną, są słabsze. Tego nie mamy.

Korzystając z obecności pana prokuratora, chciałabym również zwrócić uwagę na coś, co nie dotyczy omawianej sprawy. Mam ogromne, ale to ogromne zastrzeżenia do poziomu przygotowania młodych prokuratorów, którym powierza się bardzo trudne sprawy. Mam jedną taką sprawę w Rzeszowie, o której powiem panu po zakończeniu posiedzenia, i naprawdę nie mogę wyjść z podziwu, że tak trudną sprawę powierza się bardzo młodym prokuratorom. Na podstawie moich bliskich kontaktów z adwokatem prowadzącym tę sprawę mogę powiedzieć, że została ona w sposób daleko posunięty zlekceważona. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Adam Abramowicz.

Poseł Adam Abramowicz (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ze sprawozdania wynika, że sądy nie wydały zgody na kontrolę operacyjną wobec 20 osób, co stanowi 0,35%. Pan poseł Wójcik cieszy

się, że jest to związane z profesjonalną postawą Policji. Ja wierzę w to, że tak jest, ale budzi to pewne moje wątpliwości. Żałuję, że nie ma na naszym posiedzeniu przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości, bo mimo tego, że wierzę, iż wnioski są przygotowywane celowo i w pełni profesjonalnie, to jednak tak niski stopień odrzucenia budzi moje zastrzeżenia, czy przypadkiem nie odbywa się to zbyt mechanicznie. Zawsze bowiem ta kontrola powinna mieć charakter realny i nie wierzę w to, że jak są dwa organy, które się mają kontrolować, że te 0,35% wynika właśnie z tego, że sąd dogłębnie badał wszystkie sprawy. Ale ponieważ nie ma przedstawiciela MS, więc nie dowiemy się, jak to wyglądało. Mimo to chciałem na to zwrócić uwagę. Gratuluję Policji tak wspaniałego współczynnika, ale mam wątpliwości co do tego, czy sądy nie podchodzą do tych wniosków zbyt mechanicznie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Edward Siarka.

Poseł Edward Siarka (PiS):

Dziękuję bardzo. Odnosząc się do dyskusji, którą tutaj prowadzimy, chcę powiedzieć, że jeżeli mamy niski poziom odmów związanych z prowadzeniem działalności operacyjno-rozpoznawczej, to wynika to również z tego, że jednak mimo wszystko w miarę precyzyjnie nasze przepisy w tej kwestii są zapisane ustawowo. Ale moje pytanie do panów jest innej kategorii. Mianowicie my dzisiaj mówimy oczywiście o czynnościach operacyjno-rozpoznawczych, które są katalogowane ustawowo, tak jak pan prokurator nam przekazał, ale Policja prowadzi również działania związane z pozyskiwaniem bilingów, które się nie mieszczą w tych działaniach operacyjno-rozpoznawczych, i tam oczywiście liczby są większe. Czy w tej chwili państwo już posiadają dane za 2015 r. i mogliby je podać? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Zamykam tę turę pytań i bardzo proszę o udzielenie odpowiedzi. Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSWiA Jarosław Zieliński:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Państwo poruszają w swoich wystąpieniach bardzo ważne kwestie, dziękuję za te uwagi. Oczywiście mamy świadomość tego, że przedstawiając taki typ sprawozdania, realizujemy przede wszystkim wymóg ustawowy, a można na pewno przygotować interpretację tych danych, ale to chcieliśmy pozostawić Wysokiej Komisji. Dla swoich celów, w ramach nadzoru nad Policją i innymi służbami uprawnionymi do czynności operacyjnych takie analizy robimy. Oczywiście postulat, który zgłosiła pani poseł, pani prof. Józefa Hrynkiewicz, aby np. przeanalizować to pod kątem rodzajów przestępstw skatalogowanych w art. 19 ust. 1 i z tego wyciągnąć wnioski, jest ciekawy, zwłaszcza gdybyśmy to porównali w ramach dynamiki w poszczególnych latach. Na pewno jest to postulat interesujący. Pan komendant zabierze głos i coś jeszcze na pewno w tej kwestii doda, ale mogę powiedzieć, że postaramy się to zrobić, bo to może być przydatne dla wszystkich. Tego nie wymaga ustawa, więc my daliśmy to, co wynika wprost z ustawy, ale myślę, że taki wysiłek jest warty podjęcia, aby taką analizę przeprowadzić. Będziemy mieli więcej wiedzy i więcej wniosków będzie można z tego wyciągnąć. To jest po pierwsze.

Po drugie, kwestia porównywania tych liczb. Jak państwo zauważyliście, dane prokuratora i nasze różnią się po pierwsze dlatego, że prokurator przedstawiał dane dotyczące różnych służb, a my tylko Policji. Poza tym tamte dane dotyczyły liczby osób, a nasze liczby wniosków, więc one się różnią siłą rzeczy. Na szczegółowe pytanie dotyczące tych 18, 19 odmów odpowie pan komendant albo pan prokurator.

Od czasu, kiedy trzeba przedstawiać pełną dokumentację, uzasadnienie, aby uzyskać zgodę, pojawia się nieustannie pytanie, które zadawałem sobie od samego początku. Zresztą dyskutowaliśmy o tym niejednokrotnie na wcześniejszych posiedzeniach Komisji, w poprzedniej kadencji Sejmu: jak to będzie działało? Jak to jest? Czy liczba odmów świadczy o tym, że wnioski są przygotowywane dobrze, czy liczba odmów świadczy o tym, że te wnioski są słabo oceniane, bo nie ma odpowiednich sił po stronie prokura-

tury i sądów? Mam na myśli liczbę osób zajmujących się tym, ich specjalizację, głębokość tej specjalizacji. To jest oczywiście pytanie, bo napięcie między jednym a drugim zawsze będzie występowało. Dla mnie jako dla osoby nadzorującej Policję – mówimy tu głównie o danych dotyczących Policji – dla Ministra Spraw Wewnętrznych jako organu byłoby na pewno lepiej, żeby była pewność, że te oceny są rzetelne, głębokie, wnikliwe i że niezależnie od tego, czy liczba tych odmów jest większa czy mniejsza, to to jest dobrze ocenione. Wtedy po prostu pomagałoby nam to nadzorować pracę Policji w tej bardzo newralgicznej sferze, jaką jest działalność związana z kontrolą operacyjną. Nie chciałbym się uspokajać, że mało odmów oznacza dobrze przygotowane wnioski, kiedy kontrola tych wniosków jest płytka. Powiem wprost, lepiej, żeby tych odmów było więcej, jeżeli trzeba; najważniejsze, żeby były dobrze ocenione. Ale wolałbym, żeby tych odmów nie było, dlatego że te wnioski są dobrze przygotowane, a zarazem dobrze, głęboko ocenione. To jest idealny stan rzeczy – mało odmów, dlatego że wnioski są dobre, uzasadnione i dobrze ocenione, głęboko, wnikliwie. Ale to oczywiście jest proces, który będzie pewnie za każdym razem wyglądał nieco inaczej, choć musimy dążyć do tego, żeby formułować dobre wnioski, uzasadnione, tylko w przypadkach naprawdę zasadnych, i żeby dobrze je oceniać.

Jeżeli chodzi o pytania zadane przez panią poseł Siarkowską, która wyszła, nie ma jej, to one też są interesujące, zwłaszcza ostatnie. Prosiła o odpowiedź na piśmie i w związku z tym spróbujemy tak to zrealizować, natomiast oczywiście dla interpretacji całego obrazu jest ważne, w ilu przypadkach to wszystko kończy się postawieniem zarzutów. Mało tego, byłoby ciekawe, co dalej z tymi zarzutami, na ile one kończą się potem aktem oskarżenia i wyrokiem sądowym, zwłaszcza prawomocnym. Ważne jest też to, jakie są rzeczywiście powody zarządzania czy wnioskowania o kontrolę operacyjną, średni czas kontroli – to też poruszała pani poseł. To wszystko oczywiście jest istotne, także rodzaje kontroli operacyjnej, te skatalogowane w przepisach, bo przecież nie możemy wchodzić w szczegóły niejawne, ale rodzaje kontroli operacyjnej da się przecież przedstawić nawet w odniesieniu do poszczególnych rodzajów spraw. Wymaga to jednak dłuższego prezentowania i przygotowania bardziej szczegółowej analizy.

Jeżeli chodzi o bilingi, panie pośle, panie przewodniczący, to oczywiście nie jest to temat dzisiejszego posiedzenia, ale takie dane oczywiście mamy i możemy je w stosownym czasie przedstawić. Dziękuję bardzo. Jeśli można naszą część zakończyć, to prosiłbym o zabranie głosu przez pana dyrektora Mariusza Cichomskiego, zastępcę dyrektora Departamentu Porządku Publicznego MSWiA, a następnie pana insp. Andrzeja Szymczyka, zastępcę komendanta głównego Policji.

Zastępca dyrektora Departamentu Porządku Publicznego MSWiA Mariusz Cichomski:

Dziękuję uprzejmie. Wysoka Komisjo, w kontekście wniosków i braku zgód ze strony sądu z punktu widzenia naszego materiału, który przygotowaliśmy i przekazaliśmy państwu, pragnę zwrócić uwagę, że liczba 18 jak najbardziej dotyczy odmów sądowych. Ale do tego mamy jeszcze znacznie szerszą kategorię – 234 odmów ze strony prokuratorskiej, czyli tego jakby pierwszego szczebla oceniającego z naszego punktu widzenia, bo przecież to nie tylko sąd, ale również prokuratura wydaje zgodę w konkretnej sprawie na to, żeby występować do sądu o zarządzenie kontroli operacyjnej. Pamiętajmy więc jeszcze o tym szczeblu.

Natomiast przenosząc się stricte na grunt prawa, z punktu widzenia samej możliwości oceny wniosku pragnę zwrócić uwagę na jeden element. Ustawa o Policji – niech ona tutaj będzie przykładem – szczegółowo określa, co znajduje się we wniosku. Co więcej, nie kończy się to tym, że sąd otrzymuje wniosek wypełniony zgodnie z szablonem, który wynika stricte z ustawy, ale też zgodnie z ust. 10 zapoznaje się z materiałami uzasadniającymi wniosek, w szczególności zgromadzonymi podczas stosowania kontroli operacyjnej zarządzonej w tej sprawie. Czyli tak naprawdę nie jest to czysto formalne sprawdzenie wniosku. Na ile głęboko sąd podejmuje działania, nie nam jako resortowi spraw wewnętrznych to oceniać, natomiast sąd jak najbardziej otrzymuje możliwość sprawdzenia, głębokiego przejrzenia sprawy. I to chyba tyle tytułem uzupełnienia odpowiedzi pana ministra. Oddaję głos panu komendantowi.

Pierwszy zastępca komendanta głównego Policji insp. Andrzej Szymczyk:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, panie ministrze, szanowni państwo, na początek może odniosę się do pytania pana posła Wójcika. Szanowny panie pośle, przyczyn wzrostu liczby wniosków i zarządzonych kontroli operacyjnych w 2015 r. w stosunku do roku 2014 jest kilka. Pierwsza przyczyna to jest wzrost liczby przestępstw stwierdzonych rok do roku. Druga przyczyna to jest to, co obserwujemy już od wielu, wielu lat, zresztą państwo też doskonale o tym wiecie. Mianowicie coraz więcej osób posiada więcej niż jeden telefon, posiada po 2, 3, a nawet – wierzcie mi państwo – są sprawcy przestępstw, którzy posiadają po kilkanaście, a niekiedy po kilkadziesiąt telefonów. To jest druga przyczyna. Kolejną przyczyną jest m.in. to, że z roku na rok, mam informację, że praktycznie od 2013 r., spada liczba kontroli operacyjnych zarządzonych na telefony stacjonarne. Z wiadomych przyczyn – z powodu rozwoju sieci telefonii komórkowej. I odwrotnie: wzrost liczby kontroli operacyjnych w stosunku do telefonów komórkowych postępuje, jest to naturalne następstwo rozwoju technologii.

Poza tym chciałbym zwrócić uwagę na jeszcze jedną rzecz. Wysłuchaliśmy relacji pana prokuratora, który mówił o liczbie osób, w stosunku do których Policja zarządziła kontrole. Odnotowałem sobie, że w 2015 r. to były 4703 osoby, a osób podejrzanych łącznie, w tym całym worku ogólnej przestępczości, w całym roku 2015 było 319 399. Proszę zobaczyć, jak niewielka jest ta liczba. Jeszcze raz chciałbym też zwrócić uwagę, że zarządzonych kontroli operacyjnych było 8000 i ta liczba oczywiście nie pokrywa się z liczbą osób, o której przed chwilą powiedziałem.

Kolejna sprawa, o której wspominał pan poseł Wójcik, to są przyczyny odmów. Dziękuję za uznanie, bo rzeczywiście staramy się bardzo mocno pilnować tych uzasadnień. Ja sam osobiście prowadziłem czynności operacyjno-rozpoznawcze przez wiele lat, byłem funkcjonariuszem CBŚ i mam możliwość porównania tego na przestrzeni kilkunastu lat. W pierwszym okresie, kiedy Policja stosowała kontrolę operacyjną, proszę mi wierzyć, że to była nie jedna kartka, tylko jedna strona. Na jednej stronie pośrodku była ramka, w której mieściły się dosłownie dwa zdania uzasadnienia. W tej chwili wnioski, które wychodzą do prokuratury, liczą od kilku do kilkunastu stron samego uzasadnienia. Zatem to, o czym wspominał pan poseł Abramowicz, jeżeli sobie dobrze zapisałem, że według pana posła liczba odmów jest mała, to przyczyn tego upatrywałbym w głębokiej analizie i poziomie merytorycznym tego, co wychodzi z Policji. Ja uważam, że ta liczba, 23 osoby, i tak jest za duża jak dla nas. Natomiast sama procedura w prokuraturze, a potem kierowanie do zatwierdzenia przez sąd to nie jest wszystko, ponieważ my na podstawie przepisów, które dotyczą samej Policji, procedujemy to jeszcze u siebie wewnątrz. Najpierw jest więc analiza sprawy operacyjnej, która musi być zaakceptowana przez bezpośredniego przełożonego – to jest uzyskanie aprobaty przełożonego na sporządzenie wniosku, a więc jeszcze kolejny element – zanim ten wniosek formalnie zostanie sporządzony i zanim z Policji wyjdzie. Proszę mi wierzyć, że zanim on z Policji wyjdzie, to jest sprawdzany, jest poprawiany kilka bądź kilkanaście razy. Dokładamy wielkiej staranności, aby te wnioski miały należyty charakter, dlatego też tutaj szukałbym przyczyny tego, że liczba odmów jest tak niska.

Kolejna sprawa była poruszana przez panią poseł Siarkowską. Nie wiem, czy mam się do tego odnieść?

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Pani poseł prosiła o odpowiedź pisemną.

Pierwszy zastępca komendanta głównego Policji insp. Andrzej Szymczyk:

Tak, ale nie wiem, czy pozostałych państwa posłów… W takim razie pozostawiam to, natomiast jestem oczywiście przygotowany, jeżeli ktoś z państwa chciałby ten temat poruszyć, to bardzo proszę.

Pani poseł Hrynkiewicz. Szanowna pani poseł, oczywiście tak jak pan minister wspominał, my jesteśmy w stanie to zrobić i z pewnością, jeżeli będzie taka konieczność, to w przyszłości taką statystykę państwu przedstawimy.

Poseł Józefa Hrynkiewicz (PiS):

A nie robicie państwo tego dla siebie?

Pierwszy zastępca komendanta głównego Policji insp. Andrzej Szymczyk:

Nie i już mówię, dlaczego. Diagnozowanie przestępczości czy analizowanie stopnia przestępczości na terenie kraju poprzez sporządzanie określonych rodzajów wniosków do określonych artykułów z Kodeksu karnego jest nieadekwatne, dlatego że, po pierwsze, wnioski dotyczą czynności operacyjnych. My nie wiemy tego, czy wniosek będzie trafiony, czy nie będzie trafiony, nawet jeżeli uzyska akceptację prokuratury i sądu. To jest jedna rzecz. Poza tym w art. 19 mówi się również o zapobieganiu przestępczości, natomiast my, bazując na diagnozie przestępczości, posługujemy się przestępstwami stwierdzonymi, a więc takimi, które zostały skierowane z aktem oskarżenia. I to diagnozuje rzeczywistą przestępczość, oczywiście pomijając całą ciemną liczbę przestępczości. Natomiast nawet jeżeli to uwzględnimy w sprawozdaniu, to nie będzie to dawać rzeczywistego obrazu, a nawet może czasami spowodować złudne czy nieobiektywne spojrzenie na ten rodzaj przestępczości. Ale jak powiedziałem, jesteśmy oczywiście w stanie to zrobić i takie sprawozdania będą zawierały te informacje.

Pan poseł Abramowicz mówił o 23 osobach, ale o tym wspominałem. Pan poseł Siarka zadał pytanie dotyczące bilingów. Szanowny panie pośle, mam takie dane, jeżeli potrzeba, to zaraz je przedstawię. Liczba zapytań skierowanych do operatorów telekomunikacji – mam to rozbite na lata 2011–2015 – podam to może łącznie, bo to są zapytania zarówno telekomunikacyjne, jak i internetowe. Łącznie w roku 2015 takich zapytań było 1 497 174 i była to najmniejsza liczba w ciągu ostatnich 4 lat. Mniej zapytań było tylko w roku 2011. Dla ciekawości, rok 2014 – ogółem 1 710 995. Analogicznie przekłada się to na zapytania telekomunikacyjne, jak i internetowe. Te liczby w roku ubiegłym były najmniejsze w ostatnich 4 latach, jeżeli chodzi o zapytania telekomunikacyjne.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

A dlaczego najmniejsze?

Pierwszy zastępca komendanta głównego Policji insp. Andrzej Szymczyk:

Dlaczego najmniejsze? To niewątpliwie wynika ze specyfiki spraw, które były prowadzone. Druga rzecz – z większej kontroli, która nastąpiła w latach ubiegłych, bo ten spadek był sukcesywnie procedowany…

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

A największy rok?

Pierwszy zastępca komendanta głównego Policji insp. Andrzej Szymczyk:

To już podawałem. Rok 2014 – 1710 000. Takie są liczby, trudno to uzasadniać w jakiś sposób, trzeba byłoby się w to zagłębić. Natomiast ja się bardzo cieszę, że te dane, ten sposób zapytań będziemy mogli wykorzystywać wreszcie do osób zaginionych, czego wcześniejsze przepisy nie przewidywały. Z tego jestem osobiście bardzo zadowolony. Panie przewodniczący, to tyle, bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Proszę, pani poseł. Do tego, co do tej pory zostało powiedziane? Czy pan prokurator na tym etapie chciałby jeszcze zabrać głos? Proszę bardzo.

Zastępca prokuratora generalnego Robert Hernand:

Może pani poseł.

Poseł Józefa Hrynkiewicz (PiS):

Ja tylko pół zdania. Nie zgadzam się z panem komendantem w tej sprawie, że nie warto tego analizować według przepisów art. 19 czy art. 20 ust. 3. To się nie zgadza z tym, co pan powiedział na początku, że te wnioski są sporządzane po bardzo dokładnej analizie i ktoś te wnioski weryfikuje, nie tylko wnioskodawca, ale także jego zwierzchnik. Dlatego też taka analiza pokazałaby rzeczy, które są istotne. Jeśli potem prokurator odmówiłby dalszego postępowania, to też mogłoby to być przeanalizowane i umieszczone w odpowiednich kategoriach przestępstw. To tylko taka uwaga.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Jeszcze pan przewodniczący, proszę.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Tak, jeszcze w tym zakresie. Panie komendancie, podał pan liczbę łączną, natomiast ja zgłaszałem się do głosu, bo chciałem zaproponować, żeby pan komendant podał jednak rozdzielnie dane telekomunikacyjne i dane internetowe na przestrzeni lat. Czy coś takiego jest możliwe? Odniosłem bowiem wrażenie, że pan komendant jest przygotowany do udzielenia takiej informacji.

Pierwszy zastępca komendanta głównego Policji insp. Andrzej Szymczyk:

Owszem. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie pośle, żeby te dane były podane precyzyjnie, to prześlę panu posłowi tę informację w formie pisemnej, z rozbiciem na poszczególne lata, bo tych cyfr jest bardzo dużo, one są rozbite na telefony komórkowe, na bilingi, na ustalenia abonentów itd.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Nie, to zrobimy inaczej.

Poseł Edward Siarka (PiS):

Ale bilingi możemy wszyscy jako członkowie Komisji…

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Nie, nie. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MSWiA Jarosław Zieliński:

Przepraszam, trochę niezbyt zręcznie się tu czuję, bo chciałbym mieć jakiś udział w przedstawieniu tych informacji i ich interpretacji, a to nie był temat dzisiejszego posiedzenia. W związku z tym jeżeli jest taka potrzeba, to z wielką chęcią przygotujemy taką prezentację wraz z analizą liczbową i interpretacją tych wszystkich zdarzeń oraz dynamiką przebiegu w czasie, tylko to nie jest na dzisiaj. Pan komendant przywołał ogólną liczbę, bo ma to ze sobą, ale zostawmy to na tym etapie, jeżeli mogę prosić.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Jeżeli pan poseł pozwoli, to ta informacja zostałaby przedstawiona przez pana ministra Komisji i udostępniona zainteresowanym posłom, bo inaczej będziemy mieli korespondencję między panami. Bardzo proszę.

Poseł Marek Wójcik (PO):

W takim razie proszę to potraktować jako mój wniosek o przekazanie takiej informacji przez pana ministra dla Komisji. Mam nadzieję, że stosunkowo szybko ta informacja do nas wpłynie, dlatego że pan marszałek wyznaczy nam pewnie termin przedstawienia sprawozdania przed Sejmem, stąd warto by było, żebyśmy tę informację uzyskali od państwa szybciej. Natomiast jeśli mogę, to chciałbym prosić pana komendanta o podanie danych tylko za poprzedni rok, bo to pozwoli Komisji na wyrobienie sobie obrazu. To nie musi być informacja szczegółowa, wystarczy informacja na temat liczby zapytań o dane telekomunikacyjne i dane internetowe.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Proszę, panie komendancie.

Pierwszy zastępca komendanta głównego Policji insp. Andrzej Szymczyk:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, zapytania telekomunikacyjne w roku 2014 – 1 661 344, natomiast zapytania internetowe – 49 651. Dziękuję bardzo.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Dziękuję bardzo. Tytułem wyjaśnienia: zależało mi na wychwyceniu proporcji między jednymi a drugim, bo myślę, że to jest istotne z punktu widzenia naszych prac, ale także z punktu widzenia sprawozdawczości w następnych latach, bo przecież ta sprawozdawczość też przez państwa będzie prowadzona. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Jeżeli nie ma więcej pytań, to rozumiem, że możemy… Pan prokurator jeszcze, proszę.

Zastępca prokuratora generalnego Robert Hernand:

Panie przewodniczący, odpowiadając na pierwsze pytanie pana posła Wójcika, chcę powiedzieć, że liczba odmów wynosi 20, w przypadku Policji 19 i jeszcze jedna osoba i jedna służba, a więc nie 19, tylko 20. Różnica w danych jest oczywista, proszę państwa, dlatego że jak powiedziałem w pewnym momencie w swoim wystąpieniu, Prokurator Generalny jest zobowiązany do podania liczby wniosków o zastosowanie kontroli operacyjnej, liczby zgód czy też braku zgód w odniesieniu do osób. W przypadku Policji natomiast chodzi o wszystkie wnioski. Oczywistością jest, że tych wniosków będzie więcej niż osób, dlatego że czasami kontrola operacyjna stosowana jest w stosunku do jednej osoby, a wniosków może być kilka z oczywistych względów. Dlatego te różnice są i nakłada je de facto ustawodawca w zakresie przekazywania tej informacji.

Odpowiadając na kolejne pytania, chcę powiedzieć, że powody kontroli operacyjnej są ustawowo wskazane. Nie mogę udzielać szerszej informacji na temat powodów kontroli operacyjnej, bo ustawodawca te powody wskazuje. Czym innym jest ocena wniosku, jego zasadności, przydatności i przede wszystkim zasady subsydiarności, którą nakłada ustawodawca przy stosowaniu kontroli operacyjnej. Proszę państwa, Prokurator Generalny na podstawie art. 11 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze jest zobowiązany dosyć ściśle udzielić informacji w formie pisemnej i w formie ustnej, co dzisiaj uczyniłem. W moim głębokim przekonaniu ta informacja nie może mieć charakteru szerszego – nie z tego względu, że Prokurator Generalny nie chce jej udzielić, tylko pewne ramy w tym zakresie narzuca ustawodawca. W związku z tym podanie środków stosowania kontroli operacyjnej – pamiętajmy, że jest to informacja jawna – rodziłoby pewne niebezpieczeństwo dla nas wszystkich, z takich oczywistych względów, że osoby zainteresowane taką informacją miałyby dostęp do tej części informacji, która by utrudniała stosowanie kontroli operacyjnej.

Co do kategorii, pani poseł, bardzo istotna informacja: w Prokuraturze Krajowej tworzony jest wydział kontroli operacyjnej, aby ta kontrola Prokuratora Generalnego miała jeszcze bardziej merytoryczny charakter i była bardziej szczegółowa i drobiazgowa. W związku z tym możemy wytworzyć informację dotyczącą kategorii przestępstw ściganych, przy czym zaznaczam, że jedynie na nasz wewnętrzny użytek. Natomiast jeszcze raz chcę powiedzieć, że z dużą ostrożnością ujawniałbym taką informację, bo ona wprost wskazuje, gdzie jest stosowana kontrola operacyjna. Cały czas pojawiają się nowe zjawiska przestępcze, proszę państwa, w mediach niemal codziennie słyszymy o nowych metodach popełniania przestępstw i tzw. przebranżowieniu zorganizowanej przestępczości – tak bym to umownie nazwał – na tę kategorię przestępstw, która z pewnego historycznego rysu powoduje mniejsze zagrożenie, a zarazem mniejszą karę, bo ustawodawca przecież określa granice kary. W tej sytuacji mielibyśmy jawną informację, choć informacja niejawna w zakresie ustawowym też jest dla państwa interesująca, bo jako przedstawiciele suwerena macie obowiązek i prawo kontrolowania wszystkich służb, co jest oczywiste, tylko że wskazywałoby to, jakie kategorie przestępstw czy zachowania przestępcze będą ścigane w taki, a nie inny sposób. W związku z tym informacja o liczbie kontroli operacyjnych w stosunku do liczby ogółu przestępstw stwierdzonych, o czym mówił pan komendant główny Policji, może zostać wykorzystana w sposób nieprawdopodobny, w moim przekonaniu szkodzący dla dobra państwa oraz prawidłowości i rzetelności działania wszystkich organów powołanych do zwalczania przestępczości. Aczkolwiek myślę, że będzie wytwarzana i będzie to kontrolowane w ramach Prokuratury Krajowej co do sposobu przekazania. Ustawodawca ma pełną swobodę w zakresie regulowania tych kwestii, myślę, że Komisja do Spraw Służb Specjalnych takimi tematami też się zajmuje i jeśli chodzi o formę przekazania, poinformowania, to w ramach dalszej współpracy ustawodawca może tę formę absolutnie uzgodnić.

Czy odpowiedziałem na wszystkie pytania? Aha, było jeszcze pytanie pani poseł o to, w ilu przypadkach kontrola operacyjna skończyła się przedstawieniem zarzutu. Wydaje mi się, że to jest ciekawe pytanie i ono będzie analizowane także w ramach tego wydziału w Prokuraturze Krajowej. Myślę, że Policja też takie dane posiada. Ale pamiętajmy o tym, o czym powiedział pan komendant główny Policji, że kontrola operacyjna ma także prewencyjny charakter, a jeżeli ma prewencyjny charakter, to polega na zbiera-

niu informacji. W związku z tym często nie jest przedstawiany zarzut. Ja takich danych nie posiadam, natomiast myślę, że to jest ciekawa koncepcja, żeby to badać w ramach skuteczności tego środka, czyli mówiąc krótko, w ramach jego zasadności. Natomiast bardzo byłbym ostrożny w kwestii tego, czy ma to być informacja jawna. Jest to kwestia sporna i myślę, że ustawodawca może te rzeczy określić, natomiast cały czas stoję na stanowisku, że art. 11 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze dosyć mocno zawęża uprawnienia. My staraliśmy się przekazać państwu te informacje znacznie szerzej niż w informacji pisemnej, ale absolutnie posługując się ramą ustawową z art. 11 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze.

Jeżeli chodzi o bilingi, to nie będę się wypowiadał, ponieważ nie wchodzi to w zakres kompetencji prokuratora. Myślę, że na wszystkie pytania odpowiedziałem, a jeżeli nie, to prosiłbym o przypomnienie, o zwrócenie mi uwagi, bo pytania czasami zahaczały o tę samą materię. Dziękuję bardzo.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Panie prokuratorze, chciałem dopytać, bo mam wrażenie, że nie do końca się zrozumieliśmy. Sytuacja, o której mówił pan prokurator, czyli że jest więcej wniosków o kontrolę operacyjną, na które nie została wyrażona zgoda, a liczba osób, których one dotyczą, jest mniejsza, jest dla mnie oczywista i ja się zgadzam z panem prokuratorem. Ale w 2015 r. było odwrotnie. Wprawdzie ta różnica wynosi tylko 1, natomiast z pana informacji wynika, że sądy odmówiły zastosowania kontroli operacyjnej wobec 19 osób, natomiast z informacji ministra wynika, że sądy nie wyraziły zgody na 18 wniosków o kontrolę operacyjną. Stąd to pytanie. Ta różnica wynosi 1, ale jest troszkę w drugą stronę, dlatego chciałem o to dopytać.

Zastępca prokuratora generalnego Robert Hernand:

Panie pośle, pan prokurator zajmuje się bezpośrednio kontrolą operacyjną, więc może by doprecyzował moją wypowiedź.

Prokurator Prokuratury Krajowej Aleksander Tomaszuk:

Dzień dobry, Aleksander Tomaszuk, Prokuratura Krajowa. Rzeczywiście jest tu minimalna różnica, bo chodzi o jedną osobę, ale ogólnie, jeśli mogę, panie przewodniczący, to chciałbym powiedzieć jedną rzecz. Co do zasady na każdy przysłowiowy aparat telefoniczny jest kierowany wniosek połączony z osobą, ale do każdej takiej sytuacji podchodzi się indywidualnie, każda sprawa jest indywidualnie rozpoznawana. Czasami w praktyce są takie sytuacje, że np. mąż z żoną handlują narkotykami i używają jednego telefonu, stąd wynika ta różnica jednej osoby. Jest kierowany jeden wniosek, ale dotyczy on dwóch osób, i po prostu ten wniosek mógł nie uzyskać akceptacji sądu, panie przewodniczący, stąd ta różnica jednej osoby.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Rozumiem, dziękuję za informację. To jest informacja inna niż ogólny kierunek działania przestępców, który wskazuje na to, że posługują się większą liczba telefonów niż…

Prokurator PK Aleksander Tomaszuk:

Różnie bywa.

Poseł Marek Wójcik (PO):

Rozumiem, dziękuję. To taka ciekawostka, tak jak wspominałem w pierwszym swoim wystąpieniu, chcę zrozumieć, skąd te wszystkie liczby się biorą.

Prokurator PK Aleksander Tomaszuk:

Każdy z organów zbiera dane autonomicznie.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Sprawozdanie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Przedstawioną przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji informację o działalności Policji za 2015 r. Marszałek Sejmu po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu skierował do Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych po rozpatrzeniu tej informacji na posiedzeniu w dniu 6 lipca wnosi:

Wysoki Sejm przyjąć raczy informację z druku nr 575. Czy jest zgoda Komisji na taką opinię? Do przedstawienia szczegółowego stanowiska Komisja upoważniła pana posła Bartosza Józwiaka. Czy pan poseł się zgadza?

Poseł Bartosz Józwiak (Kukiz15):

Zgadzam się.

Przewodniczący poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy jest zgoda Komisji, żeby pan poseł wiceprzewodniczący przedstawił takie stanowisko? Dziękuję bardzo, wyczerpaliśmy porządek dzisiejszego posiedzenia. W tym tygodniu już więcej posiedzeń nie mamy. Dziękuję bardzo.